

Міфічний фазан Аргус (ARGUSIANUS ARGUS)

✍ **Вадим Черниш**, студент Національного університету біоресурсів і природокористування України, E-mail: vladim00k@bigmir.net

Фазан Аргус (*Argusianus argus*) – птах родини фазанових, один із самих великих представників фазанових. Проживають ці птахи в джунглях Південно-Східної Азії. Назву Аргус цьому птахові дав Карл Лінней у 1766 році. Саме він назвав його іменем давньогрецького міфічного всебачущого Аргуса, тіло якого було вкрито великою кількістю очей, з котрих лише два ока спали одночасно. Відповідно до міфу, дружина Зевса Гера приставила стоконого Аргуса пильнувати коханку свого чоловіка, однак Гермесу вдалось приспати велетня, а потім вбити, звільнивши красуню Іо. Гера дуже засмутилась, що втратила такого вірного слугу та зібрала його очі й помістила на крила і хвіст птаха.

У аргусового фазана голова і шия голі, блакитного кольору, з короткими чорними перами, які йдуть вузькою смужкою від чола до потилиці; покривні пера крила темно-коричневі з жовтуватим-бурым малюнком. Спина світло-жовта з чорними плямами. На крилах 15-20 великих округлих плям з металевим блиском. Перя плечей і передпліччя сильно подовжені, розширені до вершини, мають м'який стрижень з жорстким віялом. У хвості 12 дуже широких і довгих пір'їн, розташованих у вигляді двохсидного даху, два середніх рульових пера довші за інших, які коротшають до країв хвоста. Рульові пера в середині хвоста червонувато-бурі, ззовні сірі з білими колами навколо чорних плям, нижня сторона тіла птаха каштаново-бура з чорним та ізабелловим сітчастим малюнком. Дзьоб жовтуватий-сірий, ноги червоні без шпор. Довжина самця становить 170-200, а хвоста – 116-143 см. Самка забарвлена скромніше, її довжина лише 74-76 см (хвіст 31-36 см).

Залежно від ареалу проживання виділяють 2 підвиди – малай-

ський аргус та калімантанський аргус. Калімантанський аргус відрізняється від малайського кольором плям – на махових пір'їнах вони сіро-коричневі.

У дикій природі птахи мешкають у джунглях Малайського півострова та на островах Борнео і Суматра. Тут вони освоїли густі вічнозелені зарості на рівнинах гір (до 1500 м).

Птахи надають перевагу відлюдному способу життя. Можуть розмножуватися тільки в момент сезону дощів. У цей період самець очищає місце в лісі для шлюбних танців. Для приваблення самки самець розпускає крила та випинає строкаті груди. Чим красивіше виглядає оперення самця, тим більше в нього шансів на успіх. Після того як самка прийняла залицяння, починається процес спарювання. У подальшому самка буде гніздо і відкладає яйця (частіше лише два). Свої гнізда самки влаштовують у чагарниках або на неприступних скелях, повитими зеленню.

Аргуси всеїдні птахи. До їхнього раціону входять пагони бамбука, листя, ягоди та комахи. Їдять вони в лісі двічі на день – ранком та увечері. Корм збирають на землі.

Ці птахи рідкісні та дуже красиві. Птахівники розводять їх в якості декоративних. Місцеві жителі полювали на них заради м'яса та екзотичного пір'я. Найбільшою небезпекою для аргусів є вирубка лісів.

Через скорочення місць проживання та полювання в деяких областях аргус має статус Near Threatened. Вид включений до додатку II CITES (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora).

У домашньому птахівництві ці птахи зустрічаються рідко, але добре приживаються в таких умовах. Утримують їх у великих критих вольєрах з приміщенням для відпочинку. Для

того щоб аргус відчував себе комфортно, він повинен бути в умовах, які схожі на дику природу. Йому потрібне збалансоване харчування з великою кількістю фруктів, овочів та білка. У неволі самки відкладають запліднені яйця, але не завжди висиджують пташенят. Для виведення частіше використовують курей або інкубатор. Упродовж першого тижня життя пташенят не беруть їжу, їй доводиться давати їм пінцетом. Годувати пташенят слід борошняними хробаками, личинками мух, дрібно нарізаним або подрібненим через м'ясорубку м'ясом, вареними курячими яйцями. Цей корм змішують з подрібненими білими сухарями і тертою морквою. В іншому умови утримання й догляду такі ж, як для павичів і павичевих фазанів.

Фазан аргус дуже чутливий, для нього потрібна спокійна атмосфера. Він швидко зникає до людини та її голосу. Такий екзотичний птах може стати окрасою будь-якого подвір'я. ■